

Апостол Петро

(пам'ять 16 січня, 29 червня і 30 червня (12 ап.) за старим стилем)

Апостол Петро, що називався колись Симоном, був сином рибалки Іони з Вифсаїди Галилейської і братом апостола Андрія Первозваного, що і привів його до Христа. Святий Петро був одружений і мав будинок у Капернаумі. Покликаний Христом Спасителем від риболовлі на Генисаретському озері, він завжди виявляв особливу відданість і рішучість, за що і був відзначений особливим наближенням до Господа разом з апостолами Яковом і Іоаном Богословом.

Сильний і палкий духом, він, природно, зайняв впливове місце в лику Христових апостолів. Він перший рішуче визнав Господа Ісуса Христа Христом, тобто Месією, за що і удостоївся найменування Камінь (Петро). На цьому камені Петрової віри Господь обіцяв створити Церкву Свою, котру ворота пекла не здолають.

Своє трикратне зречення від Господа напередодні Його розп'яття апостол Петро обмив гіркими сльозами каяття, внаслідок чого після Свого воскресіння Господь знову відновив його в апостольському достоїнстві, триразово, по числу зречень, доручивши йому пасти ягнят і овець Своїх. Відповідно до переказу, апостол Петро щоранку чуючи півня згадував своє легкодухе зречення від Христа і починав гірко плакати.

Апостол Петро перший сприяв поширенню і утвердженню Церкви Христової після зішестя Святого Духа, промовивши сильну промову перед народом у день п'ятидесятниці і навернувши 3000 душ до Христа. Через деякий час, зціливши кульгавого від народження, він другою проповіддю навернув до віри ще 5000 іудеїв. Духовна сила, що виходила від апостола Петра була настільки сильна, що навіть тінь його, осіняючи лежачих на вулиці хворих, зціляла їх (Діян. 5, 15). Книга Діян з 1 розділу по 12 розповідає про його апостольську діяльність.

Онук Ірода Великого, Ірод Агрипа Перший, у 42 році після Р. Х. розпочав гоніння проти християн. Він умертвив апостола Якова Заведєєва й ув'язнив апостола Петра в темницю. Християни, передбачаючи страту апостола Петра, гаряче за нього молилися. Уночі сталося чудо: в темницю до Петра зійшов Ангел Божий, окупи спали з Петра, і він безперешкодно пішов з темниці, ніким не помічений. Після цього чудесного звільнення книга Діян згадує про нього тільки ще раз при розповіді про Апостольський собор.

Інші відомості про нього збереглися тільки в церковних переказах. Відомо, що він проповідував Євангеліє по берегах Середземного моря, в Антіохії (де рукоположив ап. Еводія). Апостол Петро проповідував у Малій Азії іудеям і прозелітам (язичникам, зверненим в іудейство), потім — у Єгипті, де рукоположив Марка в першого єпископа Олександрійської церкви. Звідси він перейшов у Грецію (Ахайю) і проповідував у Коринфі, потім проповідував у Римі, Іспанії, Карфагені і Британії.

Відповідно до переказу, апостол Марк написав своє Євангеліє для римських християн зі слів апостола Петра. Серед новозавітних священних книг є два Соборних (окружних) послання апостола Петра. Перше Соборне Послання апостола Петра звернено до «прибульців, розсіяних у Понті, Галатії, Каппадокії, Асії і Вифанії» — провінціях Малої Азії. Причиною написання було бажання апостола Петра затвердити братів своїх при виникненні незгод у цих громадах і гоніннях, від ворогів Хреста Христового. З'явилися серед християн і внутрішні вороги в особі псевдоучителів. Користуючись відсутністю апостола Павла, вони почали спотворювати його вчення про свободу християнську і відстоювати усяку моральну розбещеність.

Друге Соборне послання написане до тих же малоазійських християн. У цьому другому посланні апостол Петро з особливою силою застерігає віруючих від розпусних псевдоучителів. Ці псевдовчення подібні до тих, котрі викриває апостол Павло в посланнях до Тимофія і Тита, а також апостол Іуда — у своєму Соборному посланні. Псевдовчення еретиків загрожували вірі і моральності християн. У той час стали швидко поширюватися гностичні ересі, що всотали в себе елементи іудейства, християнства і різних язичеських навчань. Це послання написане незадовго до мученицької кончини апостола Петра: «Знаю, що незабаром повинен я залишити хramину мою (тіло), як і Господь наш Ісус Христос відкрив мені».

Під кінець життя апостол Петро знову прибув у Рим, де і прийняв мученицьку кончину в 67 році через розп'яття вниз головою. Ця подія художньо описана Генріком Сенкевичем у книзі «Камо грядеш, Господи».

Акафіст святим первоверховним апостолам Петру і Павлу

Кондак 1

Вибрані проповідники Агнця Непорочного, за нас закланого, Христа Бога, преславні апостоли Петре і Павле! Ви ж Боговидінням кінці світу осяяли і рясно струменями благодаті напоїли, і нині з любов'ю гляньте на шануючих старанно пам'ять вашу. Наповніть нас духом премудрості, серця наші вірою утвердіть, бо безперестанно вдячно вам співаючи, з умилінням викликуємо: Радуйтеся, святії первоверховнії апостоли Петре і Павле.

Ікос 1

Ангелами благовісниками явилися на землі, апостоли Петре і Павле, блаженні, бо від Самого Винуватця спасіння нашого на діяльність вашу покликані були, широчінь усієї землі обійшли, юдеям і еллінам Христа розп'ятого, Божу Силу і Божу Премудрість проповідувавши. Тому і ми, світлом навчань ваших осяяні, серцем і устами викликуємо до вас так:

Радуйтеся, зірки світлосяйні, що зі сходу засяяли і всім людям шлях до Христа показали;

Радуйтеся, Церкви Христової утвердження і стовпи непорушні.

Радуйтеся, бо владу в'язати і розрішати гріхи наші від Христа отримали;

Радуйтеся, бо у святих писаннях ваших до віри і сподівання на Бога всіх нас закликаєте.

Радуйтеся, бо життям вашим приклади навернення грішникам розкрили;

Радуйтеся, бо висоту любові істинної словом і ділом нам показали.

Радуйтеся, святії первоверховнії апостоли Петре і Павле.

Кондак 2

Бачачи тебе, апостоле Петре, на морі Галілейському разом з Андрієм, братом твоїм, що закидали сіті, Господь каже вам: ідіть за Мною, і зроблю вас ловцями людей. І одразу, залишивши сіті, за Ним пішли. Тому, окрасо Церкви вселенської, допоможи і нам заступництвом твоїм невпинно виконувати заповіді Божі, і тікати від гріха, щоб, нерозумні як діти, досягли всі віку досконалого, співаючи Богові: Аلیلія.

Ікос 2

Розум Божественний освітив тебе, Павле, обраний сосуде Божий, коли, піклуючись про святі передання, прямував еси в Дамаск гонити Церкву Христову. Тоді несподівано сяйво Слави Господньої осяяло тебе і голос був з Неба: Савле, Савле, навіщо Мене гониш? Твій же зір тілесний затьмарився, але духом побачив ти

Силу і Славу Христа розп'ятого, що п'ятьму осяює і любов'ю Церкву Свою створює і, через те, перейнявся еси духом, покаяння та слухняність маючи і казав: «Господи, що створю?». Потім, прийнявши жереб апостольства від руки Господньої та хрещення водою і Духом від Ананії блаженнішого, явився ти предивно, сосудом благодаті обраним і свідком невгамовним Спасителя нашого, від Нього ж і ми, просвітлені, співати тобі будемо таке:

Радуйся, світлосте церковна, на шляху просвіти язичників, від Світла Невимовного пречудно запалена;

Радуйся, бо знамення Сили Божої в житті твоєму чудно виявляв і тим уста непокірним на віки затуляв.

Радуйся, сосуде обраний, що меншим між апостолів і першим між грішників себе смиренно назвав;

Радуйся, що як Херувим невидимий, аж до третього Неба вірою і любов'ю вознесений.

Радуйся, що як Серафим полум'яний, стремлінням до Бога безперестанно захоплений і сповнений;

Радуйтеся, Павле і Петре, благовістя труби голосні, що основи старого світу, як Єрихон другий зруйнували.

Радуйтеся, святії первоверховнії апостоли Петре і Павле.

Кондак 3

Сила Вишнього, у немощах пізнавана, вилила на тебе, Павле, адаманте віри, благодать на благодать, тому, що правдиво визнав: Усе можу зміцнений Ісусом. І воістину проповідав Євангеліє явленням Духа і сили,

творячи велике і невимовне, славне ж і жахливе, що невідаючі Бога Боговіданню навчалися, серця запеклі елеєм милосердя насичувалися і усі вівці заблукалі в огорожу Пастиря Єдиного звідусіль сходилися, Йому ж і співати одностайно навчилися: Алилуя.

Ікос 3

Маючи палку любов до Господа, прямував еси, Петре, по водах схвильованих, як по сухому. Але хоч і потопленням був наляканий і сумнівом підбурений, не потопився ти в безодні, бо звернув руки й очі до Спаса, кличучи Йому з глибини сердечної: Господи, врятуй мене. І в той час руку допомоги отримав ти від Христа, Спасителя нашого. Так і ми в цій юдолі земній, лихами нажахані і хвилями пристрастей зморені, дивлячись на плин твій, до тихого пристановища, що наставляє нас на добро, подячно співаємо тобі так:

Радуйся, каменю віри багаточінний, від Каменя Наріжного обраний і затверджений;

Радуйся, храме Духа Святого, багатьма даруваннями від Нього неабияк прикрашений.

Радуйся, рибалко препростий, премудрості Божої сповнений, їй же ніхто з людей противитися не може;

Радуйся, самовидче величі Божої, більше царів і славних землі, від Господа, на всі віки прославлений.

Радуйся, хартіє одухотворена, в неї ж вогненними письменами слово Боже вписалося;

Радуйся, з Павлом апостолом світило рівночасне і незаходиме.

Радуйтеся, святії первоверховнії апостоли Петре і Павле.

Кондак 4

Бурю лютих спокус підняв колись чоловіковбивця, споконвіку бажаючи Церкву Божу знищити й учнів Спасових, як пшеницю, розсіяти: але Господь молився про тебе, Петре, щоб не збідніла віра твоя. І так, Спасом просвічений і від Нього в немочах зміцнений, воістину розтрощив еси щелепи ворожі і уміло затвердив братію твою, співаючи Богові: Алиллуя.

Ікос 4

Знаючи, Павле премудрий, про дивовижне обрання твоє, сповіщати ім'я Господа Ісуса народам і царям і синам Ізраїлевим, і бачачи тебе в слові, у житті, у любові, у дусі, у вірі, у чистоті, як світло язичникам для порятунку їм поставлене, невірні вірою просвіщалися, вірні ж, раділи, Господа прославляючи. Тому і ми, радіємо заповідь прийнявши, і приносимо тобі гласом радості таке:

Радуйся, вірний служителю Христів, бо усю славу світу як сміття і порох прийняв і усім себе поневолив заради Христа і Євангелія;

Радуйся, добрий воїне Христів, у всю зброю Божу вбраний, що всіх язичників у слухняність Христову прихилив.

Радуйся, жертво приємна, що з Христом розпинаєшся, і Христа ради повсякчас умирати призвичаєна;

Радуйся, сівачу сльозами багатий, в'язню і сповідниче преславний, що рани Господа Ісуса Христа на тілі твоєму радісно носив.

Радуйся, славо і похвало Церкви Вселенської, що був світильником для світу, голод, спрагу, наготу, биття і наругу за Христа багаторазово перетерпів;

Радуйтеся, Павле і Петре, апостолів прикрасо, світові благовісники, Церкви утвердження.

Радуйтеся, святії первоверховнії апостоли Петре і Павле.

Кондак 5

Богоотчою зіркою явився єси, Павле, коли шлях твій, пресвітлий почався від Дамаска, до самого Риму простягнувся і як колись зірка зі сходу навчила волхвів кланятися Сонцю Правди, так і ти, Богомудрий, шлях до Христа показав усім, що хочуть досягнути порятунку, взиваючи з дерзновенням до багатьох: наслідуйте мене, як і я Христа. Йому ж і співати навчив ти нас єдиними устами: Алилуя.

Ікос 5

Бачачи на горі Фавор Славу Єдинородного від Отця, одягненого Світлом, немов ризою, що бажав за нас одягтися в ризу наруги, казав єси, Петро, Ісусові, передбачаючи Славу невимовну викуплену Кров'ю Агнця Непорочного Христа: Господи, добре нам тут бути. Цього ради і ми, нащадки далекі, позбавлені чистоти світлосяйної, хоч і недостойні, мимоволі твоїм ангельським гласом призвані до спадщини нетлінної, чистої, нев'янучої, збереженої на Небесах, як співники, що хочуть відкритися Славі, співаємо тобі так:

Радуйся, блаженний, що від Присносущної Істини гідно «блаженным» наречений;

Радуйся, бісере предобрий, що від Господа при озері знайдений і світлом від Світла осяяний.

Радуйся, від Самого Спокутувача роду людського на проповідь Євангелія посланий;

Радуйся, що воістину ловцем людей став, бо ти, як і колись, благодаттю ведеш душі затьмарені в дивовижне Світло Христа Бога.

Радуйся, джерело життєдайне, що від Джерела життя вічного виливаєшся і від багатства дарунків Духа Святого стражденні душі напуваєш;

Радуйтеся, Петре і Павле, бо як Серафими шестикрилі, біля Престолу Царя Слави літаєте і до світла Таємниць Божих припадаєте.

Радуйтеся, святії первоверховнії апостоли Петре і Павле.

Кондак 6

Проповідником невтомним і по смерті твоїй, Петре Богоносний, став еси, бо з неба уявного, як грім таємничий, про звання християнське повсякчас нагадуєш. Ми ж, знаючи любов твою нескінченну і молитву, що за нас безперестанно біля Престолу Божого підносиш, співаємо серцем розчуленим: Алилуя.

Ікос 6

Засяяв ти, Павле великоіменитий, знаменнями і чудесами після того як Дух Святий в Антіохії звелів тобі почати превелике служіння апостола язичників:

коли, досягнувши Кіпру, волхва Еліми зір затьмарив ти і Сергія проконсула світлом істини просвітив еси. Сподоби і нас, що світла цього причастилися, прославити дивні діла твої в піснях і співах духовних і возносити тобі таке:

Радуйся, світло сердець лагідних і розумних, котрих, як годувальниця, грієш і пестуєш писаннями твоїми Богодухновенними;

Радуйся, палице покарання, що посудини неправди і лести до кінця трощиш, серця ж розбиті на непорушний Камінь Віри перетворюєш.

Радуйся, бо Христове Євангеліє в собі втілив і цього ради вище видимих вознесений і прославлений;

Радуйся, вуста медоточні, що радість велику апостолам і вірним провістили, бо відкрив тобою Господь двері спасіння всім язичникам.

Радуйся, ревнителю Божий, новий Ілля, що на його підмурках будуєш і ревністю твоєю країни далекі обходиш;

Радуйтеся, Павле і Петре, бо увесь світ між собою розділили, щоб одному з вас бути апостолом язичників, іншому ж проповідувати народу обраному.

Радуйтеся, святії первоверховнії апостоли Петре і Павле.

Кондак 7

Бажаючи істину утвердити і мир в Церкві скріпити, прийшов ти, Павле, поборниче правди, у святе місто, в ньому ж на зборах святих апостолів і вірних свідчив еси укупі з Петром і Варнавою, що Дух Святий діє, там де хоче, даруючи благодать Свою

однаково іудеям і еллінам обрізаним, не мертвими справами старого заповіту а вірою всіх спасаючи. І так воістину всі вірні, волю і мир отримавши, союзом любові об'єднані, подячно оспівують Богові: Аلیلуя.

Ікос 7

Новим Архангелом, провісником таємниці, споконвіку невідомої, обрав тебе, апостоле Петре, Господь, коли запитав учнів Своїх: за кого ви Мене приймаєте? Ти ж, від Отця Небесного просвітлений, провістив безсумнівну основу нашої віри, кажучи до Спаса: ти єси Христос, Син Бога Живого. Через це і ми, шануючи тебе, що Надію нашого порятунку відкрито сповідав, співаємо тобі так:

Радуйся, Синаю новий, що скрижаль порятунку людям ясно показав і свободу у Христі провістив;

Радуйся, першоположений від Архитектоня Небесного каменю віри і сповідання, на ньому ж Церква Христова непереможно заснувалася.

Радуйся, першопоставлений воротарю входу райського, бо тобі першому обіцяв Господь дати ключі Царства Небесного;

Радуйся, суддя праведний, що маєш судити з іншими апостолами дванадцять колін Ізраїлевих.

Радуйся, бо очі і вуха твої блаженні Христа Спаса нашого, у плоті суцього на землі бачили і чули, Його ж бачити пророки палко бажали;

Радуйтеся, Петре і Павле, що маєте ноги благовістування найкращі і серця освячені, ви бо Євангелію послужили і євангельськи пожили.

Радуйтеся, святії первоверховнії апостоли Петре і Павле.

Кондак 8

Дивним чудом і незрозумілим явився ти, Петре, для тих, що мудрість земну мають, як незнатного і приниженого вибрав тебе Господь, і посоромив мудреців, здолав царства, привів єси сонми затьмарених до Світла Істини, і донині, як стовп вогненний, осяюєш всіх земнородних, показуючи безсумнівний шлях у блаженну вітчизну. Цього ради, багатству благодаті в тобі дивуючись, співаємо Богові: Алилуя.

Ікос 8

Всім був єси усим, Павле, любов'ю всіх обіймаючи, словом спасіння далеких і ближніх досягаючи, вірою все перемагаючи: тому й у Филиппах, мир благовістуючи, коли і палицями битий був сильно і в темницю в оковах увєргнутий, але оспівав ти там разом із Силою пісню дивовижну хвали і подяки Богові, Який і прогримів рабам Своїм землетрусом великим так, що і підмурки темничні зруйнувалися і двері відчинилися. Ми ж, бачачи тебе, премудрий, що п'їтьму в'язниці світлом Богопізнання осяюєш і волю у Христі в'язням подаєш, співаємо тобі так:

Радуйся, в'язню Христів, що темницю в храм перетворив і узами твоїми демонські ланцюги людям розірвав;

Радуйся, сильний, що немочі немічних поніс, не собі, але ближнім догоджати намагався.

Радуйся, пречудний, що узами і скорботами пишався, радіти з радіючими і плакати з плачучими навчив;

Радуйся, що помер для гріха, але завжди живий для Бога, тобі бо життя Христос і смерть придбання.

Радуйся, образе невиспущої роботи, що минуле забуваєш, у майбутнє прагнеш і всією думкою до почесі небесного звання ідеш;

Радуйтеся, Павле і Петре, що мучеництвом Господеві послужили до самої смерті і нею, як вінцем, подвиг ваш увінчали.

Радуйтеся, святії первоверховнії апостоли Петре і Павле.

Кондак 9

Всіх до Христа приводячи, возвістив єси, Павле, в Афінах тим, що вважали себе мудрими, Премудрість, що з неба сходить, щоб, знаючи суетне, тепер пізнали Бога, невидимого їм, і осягнули Його, бо через Нього живемо і рухаємося й існуємо. Від Нього і ми, благодаттю невимовною, мудрість істини сприйнявши і серцем істинно, благість Господню, осягнувши, співаємо Йому вірою твердою, як перстом Фоми, осяжною: Алилуя.

Ікос 9

Красномовність людська замовкає, коли Господь Сил ноги рабам Своїм умиває і полотенцем обтирає. Тебе ж, Петре, страх перемагав, коли ти виголосив: не

умиєш ногу мою повіки, але одразу послух перемиг, коли почув єси слово, проречене Господом: якщо не умию тобі, не матимеш частини зі мною. І тоді всім серцем виголосив ти: Господи, не тільки ноги мої, але і руки, і голову. Ми ж, знаючи тебе, що в цих спокусах, як золото у вогні, очищаєшся, і бачачи сходження твое від смиренності до слухняності, таїнству Божого Промислу поклоняючись, оспівуємо тебе серцем смиренным так:

Радуйся, Петре, очі орлині, ними ж бачив ти Сонце Правди — Христа Бога, Іуді ноги умившого і ним же цілуванням лукавим зрадженого;

Радуйся, що навіки уневістився Христу, ти ж бо, Агнця Непорочного, як агнець, наслідуючи, до заклання твого вірності дотримався.

Радуйся, жаре негасимий, від жертovníка Небесного вогнем любові Божественної безперестанку обійнятий;

Радуйся, світильниче, що горить і світить, роди родів світлом правди осяює.

Радуйся, гроно багаторясне винограду Христового, на радість світу багатостраждального вирощене;

Радуйтеся, Петре і Павле, що в собі істинно Христа Бога образ маєте.

Радуйтеся, святії первоверховнії апостоли Петре і Павле.

Кондак 10

Спасіння в Христі незвідану безодню і покаяння велику силу виявив ти в собі, Петре, коли тричі як

проречено відрікся від Господа: не знаю Чоловіка цього! Коли клявся і божився ти у дворі архиєрея, але швидко, згадавши слова Ісусові, вийшов звідти, плачучи гірко. Ми ж, з умилінням бачачи пресвітлий цей образ скорботний, на науку і викриття жорстоких сердець наших дарований, співаємо Господеві, що так дивно звеличив тебе: Аلیلуя.

Ікос 10

Стіна і зброя непереможна був ти, Павле, проти самодержців пільми світу цього, коли і царство їх у Коринфі, Ефесі та інших містах вселенної переміг еси, пільму багатобожжя розганяючи і розум істини утверджуючи. Ти ж істинно виявився Божим слугою у великому терпінні, у скорботах, лихах, у скрутах, у ранах, темницях, у негараздах, трудах, у бдіннях, у пості, так, що і розум наш не зможе осягнути великої доброти твоєї і повсякчасні подвиги з постійними сльозами. Через це, бачачи море любові твоєї, насмілюємось молитись: почуй нас, убогих, що грішними устами говоримо таке:

Радуйся, благовіснице непереможний, що помер для гріха, коли в собі спочатку грішну людину перемігши, з Христом співрозп'явся еси;

Радуйся, учителю багатоплідний і вовків хижих викривальнику, бо собою образ вірним показав ти, завжди пильнуючи і навчаючи всіх усердно: словом і життям як написано.

Радуйся, усіх збагачувачу, що, колись сам зубожівши і нічого не мавши, усе мав ти;

Радуйся, за християн полум'яний ревнителю, яких заручив Христу, як діву чисту непорочну наречену.

Радуйся, що був утробою багатохворобливою у муках народження, про чад твоїх доки приймуть образ Христа;

Радуйтеся, Павле і Петре, у Дусі єдиному об'єднані в одному місті вірність Христу кров'ю підтвердивши.

Радуйтеся, святії первоверховнії апостоли Петре і Павле.

Кондак 11

Достойно є оспівувати й ублажати кайдани і страждання твої, Павле багатостраждальний, бо не тільки в терпінні великому, але і з радістю кайдани прийняв ти, проречені Агавою пророком, і Церкві Кесарійській свідчив ти таке: не тільки зв'язаним бути готовий я за ім'я Господа Ісуса. Йому ж і ми, дивному у святих Своїх, співаємо пісню: Алилуя.

Ікос 11

Світлом радості невимовної і Божественної любові осяяний був ти, Петре, коли Господь по воскресінні, раніше інших апостолів явився тобі, засмученому. Після цього ж знову явився, Владика життя, запитавши тебе тричі: Симоне Іонин, чи любиш Мене? Ти ж, вогнем Божественної любові полум'яніючи, палко відповідав: Господи, Ти знаєш як люблю Тебе. Того ради і ми, убогі духом, пом'янувши найрясніші потоки сліз і любові твоєї, що через них

покликав тебе Господь на перший ступінь апостольства, благоговійно викликуємо тобі таке:

Радуйся, учителю покаяння, що сльозами гіркими висоту смиренності отримав і Воскреслим із гробу радістю невимовною на віки обдарований;

Радуйся, премудрості безодня, смиренномудрості височінь, любові полум'я, що образ життя усім вірним собою показав.

Радуйся, друже Господа Ісуса, що ярмо благовістя ревно поніс, над насліддям Божим панувати не захотів, але слухняності властям навчив;

Радуйся, апостоле Христів, що мудрість зміїну і чистоту голубину в собі сполучив і образом смерті твоєї на хресті крайню смиренномудрість показав.

Радуйся, рабе Господа вірний, що примножив даний тобі талант і в радість Господа увійшов;

Радуйтеся, Петре і Павле, серця великі, що весь світ любов'ю вмістили і всі кінці вселенної просвітили.

Радуйтеся, святії первоверховнії апостоли Петре і Павле.

Кондак 12

Благодать Духа Утішителя, що вилилась на голови вірних в образі язиків вогненних, незабаром вилилась із уст твоїх, Петре, словом полум'яним, що благовістив із силою великою Христа розп'ятого не тільки загиблим вівцям дому Ізраїлевому, але і язичницькій церкві неплодній, щоб плодоносила і ця Богові нетлінну лілею чистоти і покаяння. Випроси і нам, апостоле достоблаженний, милість Господа, що творить тобою велике і дивовижне, рукою твоєю

мертвих воскрешаючи і смертю твоєю на хресті мертвою любов нашу розпалюючи, так безперестанно співаємо Йому: Аلیلія.

Ікос 12

Оспівуючи пресвітлу пам'ять твою, Павле, достойно шануємо невимовні подвиги, хвороби і діла, їх же в бдіннях, в голоді і спразі, у пості, у холоді і наготі поніс ти. Хто ж бо порахує рани, скорботи і біди твої в містах, у пустелі, у морі, лиха від розбійників, лиха від родичів, лиха від язичників і лжебратії? Хто подібний тобі? Більше всіх апостолів потрудився ти. Тому молимо: не відкинь нас, грішних, що моляться тобі, але як усім був ти всім, і нині почуй немичним гласом принесене тобі таке:

Радуйся, в'язню Христів, що з темниці світло поширив, словом і посланням в узах багато потрудився, тому воістину слово Боже розв'язане;

Радуйся недослідима пучино любові, що після братії твоєї відлученим бути від Христа щиро побажав.

Радуйся, подвижнице предивний, що подвигом добрим потрудився, багато подорожував і кров'ю твоєю Церкву прикрасив;

Радуйся, що виливаєш море чудес, коли перев'язь і ризи твої, недуги зціляють і демонів відганяють.

Радуйся, любові Божої нерозлучний причасниче, Небесне розуміючи, а не земне, тому і від плоті звільнитися і з Христом бути зажадав ти;

Радуйтеся, Павле і Петре, віри християнської насаджувачі, що водою благочестя напуваєте і до пристановища вічного вірних приводите.

Радуйтеся, святіі первоверховніі апостоли Петре і Павле.

Кондак 13

О, всехвальні благовісники Петре і Павле! Почуйте зітхання сердець наших, молячись за нас, бо багато може молитва праведних перед Богом: постарайтеся і нині, щоб пам'ятати нам про небесне покликання і християнську кончину життя нашого, прилучіть нас до насолоди євангельської істини, зв'яжіть узами любові Христової, щоб ми всі, відкинувши нечестя і мирські бажання, ввійшли у радість Господа нашого, співаючи Йому з Ангелами і з ликами святих: Алилуя.

(Цей кондак читається тричі, потім Ікос 1 і кондак 1)

Молитви первоверховномуґ апостолуґ Петруґ

Молитва перша

О, святий Петре, великий апостоле, самовидче і співтаїнниче Божий, що був прийнятий з вод схвильованих і від смертельного потоплення звільнений всемічною правицею Учителя твого! Не забудь і нас убогих (імена), що у багнюці гріховній загрузли і хвилями житейського моря охоплені: подай нам твою руку міцну, допоможи нам і утримай нас від потоплення в страстях, хтивостях, неправдах і брехні. Сотвори і ти з нами милість, тобі від Господа виявлену, щоб не в сумніві і маловір'ї загинули. Навчи нас, учителю наш, проливати сльози покаяння, щоб плакали

гірко про діяння наші в житті цьому. І якщо твої сльози, у покаянні проліті, милістю Своєю покрив Господь і Учитель твій, випроси і нам, з дерзновенністю апостольською, прощення в гріхах повсякчасних. Щоб ми тихе і мирне життя прожили у бутті цьому до часу, в який має призвати нас Господь віків, наш Суддя неупереджений. Ти ж, о всехвальний апостоле, не відкинь крику нашого і звертання до тебе, але заступись за нас перед Христом, твоїм Учителем, щоб безперестанно славили Його милосердя до нас, з Отцем і Святим Духом, навіки віків. Амінь.

Молитва друга

О, святий великий апостоле Петре! Не відкинь мене, раба твого (ім'я) і моління мого до тебе. Зглянься на мене, суцього в хворобах і печалях, випроси у Христа, Учителя твого, (зміст прохання), бо безперестанно славимо Його милосердя до нас, з Отцем і Святим Духом, навіки віків. Амінь.

Молитви святим первоверховним апостолам Петру і Павлу

Молитва перша

О, преславні апостоли Петре і Павле, що душі за Христа віддали і кров'ю вашою ниву Його удобрили! Почуйте чад ваших молитви і зітхання, серцем скорботним нині принесені. Бо беззаконнями затьмарені і через те лихами, як хмарами, обкладені, елея ж доброго життя не маємо зовсім і не можемо противитися вовкам хижим, які позбавити нас

спадщини Божої нахабно намагаються. О, сильні! Понесіть немочі наші, не віддаляйтеся духом від нас, щоб не позбавилися зовсім любові Божої, але міцним заступленням вашим нас захистіть, щоб помилував Господь усіх нас, молитов ваших ради, щоб знищив рукописання незміряних гріхів наших і щоб сподобив з усіма святими блаженного Царства і Шлюбу Агнця Свого, Йому ж честь і слава, і подяка і поклоніння, навіки віків. Амінь.

Молитва друга

О, святії апостоли Петре і Павле, не віддаляйтеся духом від нас, грішних рабів Божих (імена), щоб не розлучилися зовсім від любові Божої, але міцним заступленням вашим нас захистіть, щоб помилував Господь всіх нас молитов ваших ради, щоб винищив же рукописання безмірних гріхів наших, і щоб сподобив з усіма святими блаженного Царства і шлюбу Агнця Свого, Йому ж честь і слава, і подяка і поклоніння навіки віків.

Молитва третя

О, верховні Апостоли: Петре, віри Христової непохитна подоба, і Павле, солодкospівна ластівка вчення Господнього! Знаємо вас, як повноводну ріку сказань словес Христових, що лине від правдивих надр Божих і всю глибину джерела істин богоодкровенних перед нами, що жадають їх, відкриває. Знаємо вас, як світила, що струмені теплоти любові божественної нам з небес проливають: догоджаємо вам, що прийняли працю і піт, щоб засіяти божественне насіння вчення:

цілуємо стопи ваші, що обійшли всі кінці землі, і з трепетом гріховним зримо голови ваші, що ви смиренно схилили до пречистих стопів Господніх: одного через хресний шлях (повішенням) і другого мечем усіканням. Розчулено просимо вас, святії Апостоли, навчіть і нас у буянні гріхів схилитися перед Учителем нашим Господом, допоможіть гордості нашої голову відсікати вченням богоодкровенним: голод душевний наш нехай угамує Господь борошном, що сходить із самого неба, як Петрові: — ти ж, Павле, богонасичений Христових слівес, постарайся і нас до третього неба піднести твоїми безперестанними молитвами про нас до Господа, щоб і ми там прославили з ликами ангельськими і апостольськими дивного у святих своїх Отця всіх і Господа Ісуса Христа, що Його ж послав у світ спасати і наставляти до життя вічного, і єдиносущного Їм Святого Духа. Амінь.

Молитва четверта

Святий верховний Апостоле Петре, каменю віри, що на Христі, наріжному камені, Церкву сповіданням утверджував! Моли, щоб і я, що мудруваннями і плотськими похотями завжди коливаюсь, на тому ж Христі, Камені живому, обраному, чесному, вірою утверджений завжди перетворююся любов'ю в храм духовний, у священство святе, щоб возносити жертви духовні Богові Ісусу Христу. Святий верховний Апостоле Павле, сосуде обраний Христів, благодаті і слави Божої сповнений! Моли Творця, що має владу над творінням, щоб мене, сосуд нині погублений,

створив Собі сосудом на честь, освяченим і благопотрібним, на всяке благе приготованим. Амінь.

Тропар святим апостолам Петру і Павлу

Тропар, голос 4

Апостолів первопрестольні і вселенної вчителі, Владику всіх молить, щоб мир вселенній дарував і душам нашим велику милість.

Кондак, глас 2

Твердих і богонатхненних проповідників, верховних апостолів Твоїх, Господи, прийняв Ти у блаженство Твоє і упокоєння: болісті їхні і смерть прийняв Ти більше від усякої жертви, Єдиний серцезнавче.

Величання

Величаємо вас, Апостоли Христові Петре і Павле, що весь світ ученням своїм просвітили і всі краї до Христа привели.

Тропар апостолу Петру

(поклоніння чесним веригам апостола Петра)

Тропар, голос 4

Риму не залишивши, до нас прийшов чесними веригами, які носив ти, апостолів першопрестольний. Їм же вірою вклоняючись, молимося: твоїми до Бога молитвами даруй нам велику милість.